

Socialudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K.

Socialudvalget

SOU alm. del - Bilag 138

Offentlig

Frøstrupvej 161 6830 Nr. Nebel
Tlf. 75282626 Fax 75282524 SE.nr. 19161331
post@elmegaarden.org www.elmegaarden.org

Frøstrup, d. 20.12.2004

Til Folketingets socialudvalg

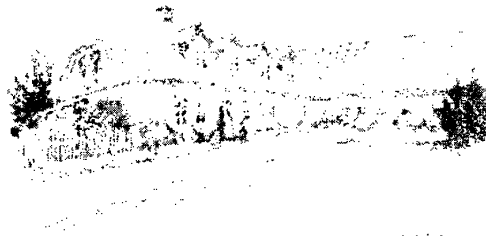
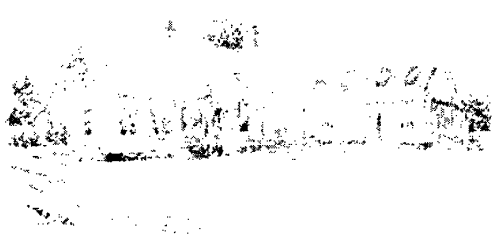
Vi ønsker med dette brev at udtrykke vores bekymring med den udvikling, der sker på behandlingsområdet for stofmisbrugere.

Regeringen ønskede at forstærke indsatsen for de svageste i samfundet gennem handlingsprogrammet "Det fælles Ansvar" i marts 2002. Regeringen meldte ud, at den her igennem søgte at skabe et gennembrud i indsatsen, der sikrer de svageste grupper en meningsfuld tilværelse. Et af initiativerne i handlingsprogrammet er indførelse af en behandlingsgaranti til stofmisbrugere, der gerne vil i behandling i det sociale system.

I første omgang hilste vi, som døgnbehandlingsinstitution for stofmisbrugere, det nye initiativ velkommen, og så det som et tiltrængt og nødvendigt tiltag for at skabe en bedre livssituation for de mennesker, der af forskellige grunde har fået et misbrug af euforiserende stoffer. Set fra vores synspunkt er der stor logik i at øge muligheden for behandling, da stofmisbruget medfører en lang række andre sociale problemer, som f.eks. kriminalitet. Med udgangspunkt i et samfundssyn, giver det derfor mening, også på lang sigt, at give de mennesker, der har et misbrug af stoffer, mulighed for at skabe sig nogle bedre forudsætninger for deres liv.

Vi har dog i det forgangne år erfaret, at virkeligheden har været en anden end den vi forventede som en følge af behandlingsgarantien. Vi oplever, at såvel amter og kommuner er pressede økonomisk, og at der tilsyneladende ikke er fulgt en økonomisk støtte til disse parter med garantien, der står i forhold til den øgede tilgang af stofmisbrugere i behandling, som alt andet lige vil være en konsekvens af en garanti som denne. Vi ser generelt en tilbageholdenhed med at placere folk i døgnbehandlingsforløb, hvilket vi fornemmer, har en sammenhæng med den omkostningstyngede som disse må siges at have, sammenlignet med ambulante behandlingsforløb i eget regi. Vi oplever derfor, at de mennesker, der kommer i behandling, i mange tilfælde bliver "kastebold" i et økonomisk slagsmål mellem amter og kommuner, og hvem der skal dække udgifterne for forskellige dele af behandlingen.

Et eksempel på ovenstående problematik, er udslusningsdelen, som ligger i forlængelse af behandlingsforløbet. Netop udslusningsdelen mener vi, er en central del af et døgnbehandlingsforløb. Dette skyldes, at netop perioden efter udflytning fra institutionen er der, hvor stoffriheden skal "prøves af" i en almindelig hverdag uden institutionens skærmende og beskyttende rammer. Det er her, at den tidligere stofmisbruger skal resocialiseres til et liv, der skal kunne fungere med arbejde og familieliv, og generelt et socialt liv på normale vilkår, hvor der ikke længere er mulighed for at "flygte" gennem brug af stoffer. En flugt, som har været en fast del af

disse menneskers liv i typisk de foregående 10-20 år.

Vores oplevelse er, at dette er en del, som amterne efterhånden er tilbageholdne med at bevilge. Argumentet for dette fra amternes side er, at udslusning er at betragte som et efterværn, hvorfor denne udgift skal rettes til kommunen. Et efterbehandlingsforløb bliver karakteriseret under betegnelsen "social behandling", og således kan ansvaret for denne opgave tilskrives kommunen. Omvendt er kommunen af den opfattelse, at denne del stadig er at betragte som "misbrugsbehandling" og kan således kaste bolden tilbage til amtsligt regi.

Ud fra vores tilgang til behandling af stofmisbrugere, kan man ikke skille "social behandling" og "misbrugsbehandling" ad. Disse to dele hænger uafsladeligt sammen. Vores erfaring er, at manglende struktur på hverdagen, både hvad gælder de praktiske funktioner og deciderede arbejdsfunktioner vil betyde, at stofmisbrugeren i løbet af kort tid vil vælge den kendte "flugtvej", nemlig en tilbagevenden til misbruget af stoffer. Vores forståelse af dette, er i øvrigt velunderbygget gennem undersøgelser fra Center for Rusmiddelforskning, der gennem omfattende projekter har lavet dokumentation på dette område.

Ovenstående er et af mange eksempler på, at behandlingsgarantien har medført en øget søgning og tilgang til behandling for misbrug. Dette er for os at se en positiv udvikling, men også en udvikling, som har skabt et øget økonomisk pres. Det er indtrykket, at den økonomiske del ikke synes at være dækket ind i det omfang, som er nødvendigt for at amterne kan opfylde behandlingsgarantien på tilfredsstillende vis. Dette medfører en situation, hvor de bevilgende parter forsøger at flytte udgiften væk fra eget budget og over i et andet regi.

Vores bekymring er derfor, at behandlingsgarantien godt nok har medført en øget tilgang til behandling, men at denne behandling på grund af et øget økonomisk pres bliver af en væsentlig ringere karakter end det, som mennesker med et behandlingsbehov hidtil har fået tilbudt.

Bekymringen bliver også generel for misbrugsområdet som helhed. Gennem de sidste 10-15 år, er der i Danmark blevet oparbejdet et stærkt og meget varieret udbud af private behandlingsinstitutioner, hvilket har gjort, at stofmisbrugere i dag kan tilbydes behandling, der tager hensyn til netop den enkelte persons særlige behov. Samtidig kan misbrugeren tilbydes behandling af høj kvalitet, når det er nødvendigt at vedkommende flyttes væk fra sin hverdag, og flyttes i et stoffrit miljø, hvor udelukkende behandlingen af misbruget er i fokus.

For at bevare det gode og udbyggede net af behandlingssteder er det nødvendigt at disse bliver anvendt af amter og kommuner. Konsekvensen af en øget brug af dagbehandling i tilfælde, hvor døgnbehandling ville være anbefalelsesværdigt er, set fra vores side, ikke alene en ringere kvalitet af den behandling, der tilbydes stofmisbrugeren, men samtidig også et langt mindre udbud af private døgnbehandlingssteder, der lever af de amtslige visiteringer – og i sidste ende til stor skade for den enkelte misbruger.

I sidste ende er vores formål med dette brev at beskrive, hvordan en problemstilling som den ovenstående bliver til stor skade for de mennesker, der er i gang/skal i gang med et behandlingsforløb. Et behandlingsforløb, som med regeringens egne ord skulle "sikre de svageste grupper en meningsfuld tilværelse"

Det enkelte menneske med et behandlingsbehov sidder derfor i en situation, hvor bevillingen ikke nødvendigvis kun tager hensyn til, hvad der er det mest hensigtsmæssige for den enkelte borger, men samtidig i måske endnu højere grad er et udtryk for, hvordan økonomien i bevillingen kan hænge sammen. I forhold til udslusningsdelen, kan en beslutning om ikke at bevilge efterbehandling betyde, at et langt og omkostningstungt døgnbehandlingsforløb, tabes på gulvet. Dette sker ved, at der ikke er mulighed for at yde en faglig professionel og tæt støtte/opfølgning omkring det menneske, som står med et omfangsrigt personligt arbejde med at skulle implementere erfaringerne og lærdommen fra behandlingsforløbet i et stoffrit liv "på egne ben"

Udover det umiddelbare formål med dette brev, som er udtrykket for en bekymring, skal dette brev ligeledes opfattes som et oplæg til en debat. En debat, som vi meget gerne tager personligt gennem et besøg fra Dem her på Elmegården. Ligeledes stiller vi gerne op andetsteds med det formål at tage denne debat op, og give mere uddybende forklaringer på vores forståelse af misbrugsbehandlingen samt vores bekymringer omkring området generelt. Brevet her skal således også forstås som en invitation.

Vi håber på en tilbagemelding fra Deres side på dette brev samt vores invitation.

Med venlig hilsen

Elmegården

Susanne Greisler

Daglig leder

Camilla Jensen
Socialrådgiver